Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0821U100844

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 19-05-2021

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Буднік Ірина Володимирівна

2. Budnik Iryna V.

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 071

Назва наукової спеціальності: Управління та адміністрування. Облік і оподаткування

Галузь / галузі знань:

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Не застосовується

Дата захисту: 21-04-2021

Спеціальність за освітою: Облік і аудит

Місце роботи здобувача:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): ДФ 41.055.004

Повне найменування юридичної особи: Одеський національний економічний університет

Код за ЄДРПОУ: 02071079

Місцезнаходження: вул. Преображенська, буд. 8, м. Одеса, Одеська обл., 65062, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Одеський національний економічний університет

Код за ЄДРПОУ: 02071079

Місцезнаходження: вул. Преображенська, буд. 8, м. Одеса, Одеська обл., 65062, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації:

Коди тематичних рубрик: 06.56.25

Тема дисертації:

1. Обліково-аналітичне забезпечення управління нематеріальними активами

2. Accounting and analytical support of intangible assets management

Реферат/анотація:

1. У дисертації висвітлені теоретичні, методичні та практичні засади обліково-аналітичного забезпечення управління нематеріальними активами, сформульовано висновки та рекомендації, спрямовані на застосування методики в діяльності підприємств. Розкритий взаємозв'язок між ринковою, балансовою вартістю великих компаній України та США, питомою вагою нематеріальних активів у складі балансової та ринкової вартості підприємств. Запропоновано авторське формулювання терміну «нематеріальні активи. Проведено порівняльний аналіз моделей класифікації нематеріальних активів. Досліджено основні тенденції формування структури нематеріальних активів провідних американських та українських компаній на базі фінансової звітності. Розроблено пропозиції щодо розширення класифікації нематеріальних активів залежно від напрямів віднесення їх амортизаційних відрахувань і від терміну корисного використання інших активів. Систематизовано особливості процесу ідентифікації нематеріальних активів, вимоги, проблемні аспекти, які виникають під час здійснення процесу їх ідентифікації. Було розроблено алгоритм ідентифікації нематеріальних активів. Розроблено рекомендовану форму Висновку комісії з ідентифікації об'єкту

нематеріального активу. Здійснено порівняльний аналіз вимог до визнання об'єкту обліку у якості нематеріального активу з боку міжнародного та вітчизняного стандарту, а також Концептуальної основи Міжнародних стандартів фінансової звітності. Пропозиції щодо гармонізації нормативно-правових актів дозволили навести рекомендації стосовно формування інформації у примітках до фінансової звітності. Було розроблено та запропоновано відповідний комплексний підхід, який спрямований передусім на оцінку вартості нематеріальних активів шляхом поєднання більше ніж одного підходу у розрізі груп нематеріальних активів. Особливу увагу приділено принципам формування облікової політики на предмет нематеріальних активів. Визначено основні складові елементи Наказу про облікову політику, що стосується нематеріальних активів. Визначено найбільш оптимальні методи нарахування амортизації у розрізі окремих груп нематеріальних активів. Наведено пропозиції щодо оптимізації здійснення процесу перевірки зменшення корисності нематеріальних активів з невизначеним строком корисної експлуатації або нематеріальних активів, ще не придатні для використання, шляхом порівняння балансової вартості із сумою його очікуваного відшкодування, використовуючи кількісний підхід. Справедливу вартість запропоновано оцінити за допомогою доходного підходу з використанням моделі дисконтованого грошового потоку з урахуванням середньозваженої вартості капіталу. З'ясовано недостатність регламентованої документації для необхідного детального відображення нематеріальних активів у обліку. Здійснена розробка окремих форм первинної документації, покликана удосконалити документування об'єктів права інтелектуальної власності. Запропоновані форми первинних документів, а також ті, що регламентовані законодавством України, порядок їх руху, заповнення та зберігання відображені у рекомендованому графіку документообігу документації з обліку нематеріальних активів на підприємстві. Представлено пропозиції з удосконалення побудови робочого плану рахунків в частині облікового відображення нематеріальних активів відповідно до авторського підходу розуміння їх облікової природи. Розроблені та систематизовані рекомендації щодо структури та опису усіх складових даних про нематеріальні активи, які повинні розкриватися у примітках до фінансової звітності. Вирішення проблемних питань стосовно підвищення аналітичності облікових даних обумовило розробку і формування пакету внутрішньої звітності щодо операцій з нематеріальними активами. Запропонований механізм здійснення економічного аналізу нематеріальних активів промислового підприємства дозволив окреслити основні напрямки, які були застосовані під час процедури аналізу ефективності використання нематеріальних активів. Задля більшої обґрунтованості обраних факторів для побудови регресійних моделей ефективності управління нематеріальними активами, був застосований метод кластерного аналізу. Сукупність обраних великих українських компаній була розділена на групи за ознаками платоспроможності, ефективності управління запасами, рентабельності продажів, оборотності оборотних активів. У якості еталонних підприємств, відповідно до показників фінансово-господарської діяльності яких відбувалося групування досліджуваних підприємств за вказаними ознаками, були проаналізовані провідні компанії Сполучених Штатів Америки. За підсумками кластерного аналізу було сформовано 3 групи досліджуваних підприємств, для кожної побудовано регресійну модель, яка дозволила виявити резерви підвищення ефективності використання нематеріальних активів та сформувати рекомендації. Сформовано пакет документів, який покликаний удосконалити практику проведення внутрішнього контролю обліку нематеріальних активів.

2. The dissertation reveals the theoretical, methodological and practical principles of accounting and analytical support of intangible assets management, formulates conclusions and recommendations aimed at applying the methodology in the activities of enterprises in modern conditions. The connection between the market and book value of large companies in Ukraine and the United States was researched, as well as the share of intangible assets in the book and market value of enterprises. The author's approach to the formulation of the term "intangible assets" is proposed. The main approaches to building the structure of intangible assets of leading American and Ukrainian companies on the basis of financial statements of the surveyed enterprises are formed. The peculiarities of the process of identification of intangible assets, the requirements that this asset must meet in order to be defined as identified, the problematic aspects that arise during the implementation of such a process are systematized. An algorithm for the identification of intangible assets has been developed. The recommended form

of the Conclusion of the commission on identification of the object of intangible asset is developed. Significant factors related to the recognition of intangible assets that were not taken into account in the accounting standards were identified. Proposals for harmonization of these regulations allowed to provide recommendations for the formation of information in the notes to the financial statements. In order to improve the procedure for valuation of intangible assets, an appropriate integrated approach has been developed and proposed. The main components of the Order on Accounting Policy for intangible assets are identified. After a detailed analysis of the regulatory framework and the work of scientists, the most optimal methods of calculating amortization in terms of individual groups of intangible assets were identified. A methodological approach to verifying the impairment of intangible assets with indefinite useful lives or intangible assets not yet suitable for use has been developed by comparing the carrying amount with the amount of its expected return using a quantitative approach. It is proposed to measure fair value using the income approach using the discounted cash flow model, taking into account the weighted average cost of capital. Some forms of primary documentation were developed to improve the documentation of intellectual property rights. The proposed primary documents, as well as those regulated by the legislation of Ukraine, the order of their movement, filling and storage are reflected in the recommended schedule of documentation of intangible assets at the enterprise. Proposals are presented in terms of forming approaches to the construction of the working plan of accounts in terms of accounting for intangible assets in accordance with the author's approach to understanding their accounting nature During the analysis of approaches to the formation of external reporting in terms of providing information on intangible assets of the enterprise, as well as the nature and principles of taxonomy of financial statements of Ukraine, recommendations were developed and systematized on the structure and description of all components of intangible assets reporting. The solution of problematic issues related to improving the analytical data of accounting, which contribute to the formation of detailed and timely reporting for operational decisions by its users, led to the development and formation of a package of internal reporting on intangible assets. The proposed method of economic analysis of intangible assets of an industrial enterprise allowed to outline the main directions that were used during the procedure of analysis of the effectiveness of the use of intangible assets. In order to better substantiate the selected factors to build regression models of the effectiveness of intangible asset management, the method of cluster analysis was used. The set of companies was divided into groups on the basis of solvency, inventory management efficiency, profitability of sales, turnover of current assets. Leading companies of the United States of America were analyzed as reference enterprises, according to the indicators of financial and economic activity of which the surveyed enterprises were grouped according to the indicated characteristics. Based on the results of the cluster analysis, 3 groups of researched enterprises were formed. A regression model was built for each of these groups, which allowed to identify reserves for improving the efficiency of use of intangible assets and to form appropriate recommendations. A group of documents has been formed to improve the practice of internal control of intangible assets and includes working documentation on internal control, a plan for its implementation and the recommended form of the final report on the results of internal control of intangible assets.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки:

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності:

Підсумки дослідження:

Публікації:

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації:

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Лоханова Наталія Олексіївна

2. Lokhanova Nataliya O.

Кваліфікація: д. е. н., 08.00.09

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Легенчук Сергій Федорович

2. Lehenchuk Serhii F.

Кваліфікація: д.е.н., 08.00.09

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Нестеренко Оксана Олександрівна

2. Nesterenko Oksana O.

Кваліфікація: д. е. н., 08.00.09

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Літвінов Олександр Сергійович
2. Litvinov Oleksandr S.

Кваліфікація: д. е. н., 08.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Гончаренко Олена Миколаївна
2. Goncharenko Olena M.

Кваліфікація: д. е. н., 08.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VIII. Заключні відомості

Власне Прізвище Ім'я По-батькові голови ради Семенова Валентина Григорівна

Власне Прізвище Ім'я По-батькові головуючого на засіданні Семенова Валентина Григорівна

Відповідальний за підготовку облікових документів

Реєстратор

Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є відповідальним за реєстрацію наукової діяльності

Юрченко Т.А.